

Szellemi terek, szakrális éj-jelek...

Bereznai Péter *Konfirmáció* című kiállításához

Ferenczy Múzeum, Szentendre Terem, 2016. XI. 10. – 2017. I. 22.

NAGY ZOPÁN

A Háromszögek csúcsai, bizonyos építmények tetőívei, melyek éppen, hogy össze (Nem) érnek, akképpen hatnak, akár a megcsorbult, sebzett hegyormok, az egymás csúcsaival, önmagukkal, rokonaikkal (több irányból is) kvázi találkozó áramvonalak. Önnön gyomorszakadékaikban, ház-, nem-ház helyiségek szintjeiben, ismeretlen járatokban, piramisbelsőiben rezonáló erőhatások, melyek Alakzataiban a visszaforduló járatok: feneketlen mélységekbe térnek vissza... Az esszenciális elemek és szimbolikák, bizonyos jelképek előtti-utáni jelek, bevéssett, beégett enigmaként élnek *Bereznai Péter* műalkotásaiban.

BEREZNAI PÉTER:
A sötétség közepén, 2015,
ipari festék, akril, vászon, fa,
70x100 cm

Om, mani padme hum, ommmaannipaadmme-hummm... – mantráztam egy rozsdás hordóból kitekintve, torzítva, révülve, hörögve: egy metamorfózisokkal telített hajlalon, nagyjából (szinte pontosan): 21 éve, 27 napja, 11 órája, egy (majd két) alföldi kisváros objektumai között, 1995-ben, amikor is Bereznai Péter és Penyaska László tárlatának megnyitója előtt és után napokon át bolyongtam álmatlanul – és éber káprázatban nagy, sötéten ígésző táblaképeket, sajátos illesztékekkel, bevágásokkal, „üres-járatokkal”, szokatlan formai megoldásokkal ellátott dipti-triptichonokat láttam... Kitérő konstellációk rajzolódtak, előremutatott jelek rezonáltak... (Békéscsaba, Munkácsy Mihály

Múzeum – Gyoma, Kishajó Korcsma Kerthelyisége...) – Első könyvemem is abban az évben írtam meg (a 13 évvel később megjelenő „Skizológia” című opusról van szó), melyet Bereznai Péter tervezett... Két dolog (akkor már jó ideje) nyilvánvaló volt számomra. 1. Nagy bölcsességem a bölcsőben ért véget. 2. Nincs megoldás, „csak” Folyamat van...

Túl a Halvány feketéken és az Individuális petroglifák konceptuális absztrahálásán – és talán már a mágikus-rituális mértani vadászatokon is túl, de a konceptek mögötti társadalomkritikai, neodaisztikus gesztusokat is meghaladva: belső terek és időburkok szakadtak föl, szférák nyíltak, átjárások, áramlások bontakoztak ki:

Agni – Axis Mundi – Alkímiai konjunkció – Agrippa – Tabula Smaragdina – Zarathustra – Parsifal – Guénon – Böhme – Nick Cave... Minden(ki) Platón barlangképzetébe (vissza)vetülve, majd visszahőkölve: sokkos állapotban, rezignálva, a Világ Köldökének ingoványos peremén egyensúlyozva...

Madártollakba hempergőzött, önmagukba karmokkal beleíró képek és installációk szólítottak meg, Janus-maszkos, üstdobtestű, démonokat űző alakok mormogtak, miközben egy nyomdászgurból átváltozó architektúrasámán szentelte föl a beavatott térben magukhoz hívó, mérített papír falakba ágyazott, hologramszerű ikonokat (is)...

Pepe Jeu varázsszavai önálló életre keltek. Karakterbetűk egy papiruszkódexről! Maszkok, pajzsok, madártotemek, sebesült angyalok... A *Rögzített lépés* című kisplasztika teremtése óta 40 év telt el...

A vegyes technikával készült „kibernetikus” közvetítőlény: további utakra hívó lépéseket generált, előhívva, felmutatva a formázott fába, vászonba épülő, strukturálisan meditatív extravaganciát...

Bereznai Péter szellemi „konstrukciói”, festményobjektjei önnön anyagukat feloldó labirintustöredékek, melyek önmagukat újraalkotva, újabb megfejtésre váró labirintusokat is indukálnak. A körforgásban lévő állandóságot keresik, rögzítik, az állandó vissza- és előre- (föl-le) mutatásban a folyamatosságot, az esetlegesben a tartást, a magatartásban a hitet és a szenzibilitást, a megtartásban a minőséget közvetítik...